

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Jana Vyklického a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **V. O.**, zastoupený JUDr. Irenou Wenzlovou, advokátkou, se sídlem Sovova 709/5, Litoměřice, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 4. 3. 2014, č. j. 8 A 140/2013 – 46,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 4. 3. 2014, č. j. 8 A 140/2013 - 46, **se ruší a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Příslušník Policie České republiky dne 2. 8. 2013 v době kolem 10:03 na dálnici D11 ve směru na Hradec Králové provedl zásah spočívající v tom, že od stěžovatele jako řidiče motorového vozidla vybral kauci ve výši 10.000 Kč.

Stěžovatel následně k Městskému soudu v Praze podal žalobu na určení nezákonnosti zásahu tohoto policisty. Stěžovatel jako pasivně legitimovaného označil Ministerstvo vnitra, neboť dle jeho názoru je ministerstvo nadřízeným správním orgánem ozbrojenému bezpečnostnímu sboru Policie České republiky podle § 5 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky) a je tedy legitimováno být žalovaným správním orgánem. Žalovaný naopak vznesl námitku nedostatku pasivní legitimace, neboť dle jeho názoru a ve shodě s rozsudkem Nejvyššího správního soudu z 23. 11. 2011, č. j. 6 Aps 3/2011 - 63 jedná Policie České republiky při dohledu nad bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích podle § 124 odst. 1 a 9 zákona č. 361/2000 Sb., o

provozu na pozemních komunikacích jako správní orgán, nikoliv jako ozbrojený bezpečnostní sbor.

Městský soud v Praze usnesením ze 4. 3. 2011, č. j. 8 A 140/2013 - 46, postoupil věc Krajskému soudu v Hradci Králové. Městský soud v Praze v odůvodnění uvedl, že stěžovatel spatřuje nezákonný zásah v jednání policisty Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje, dálničního oddělení. Městský soud označil jako žalovaného Krajské ředitelství Policie České republiky a k tomu uvedl, že policista nejednal jako ozbrojený bezpečnostní sbor, nýbrž jako správní orgán, jak vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudek z 23. 11. 2011, č. j. 6 Aps 3/2011 - 63). Podle §7 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, je tak místně příslušným soudem Krajský soud v Hradci Králové.

Stěžovatel usnesení o postoupení věci napadl kasační stížností. Stěžovatel je přesvědčen, že v případě soudního napadení nezákonného zásahu policisty Policie České republiky je pasivně legitimováno Ministerstvo vnitra se sídlem v Praze, místně příslušným je pak Městský soud v Praze. Stěžovatel uvedl, že z těchto důvodů také označil jako žalovaného ministerstvo vnitra, který proti němu nezákonně zasáhl. Stěžovatel uvedl, že podle usnesení Nejvyššího správního soudu z 13. 2. 2014, č. j. Nad 45/2014 - 47, v případě zásahové žaloby určuje žalovaného vždy žalobce svým tvrzením (viz § 83 s. ř. s.). Rovněž při aplikaci § 7 odst. 2 s. ř. s., podle něhož je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany, je třeba u zásahové žaloby vycházet ze žalobního tvrzení. Stěžovatel proto trvá na místní příslušnosti Městského soudu v Praze.

Žalované ministerstvo vnitra se ke kasační stížnosti nevyjádřilo.

Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje ve sdělení ze 7. 4. 2014, č. j. KRP-75732-24/PŘ-2013-050040, pouze krátce poukázalo na souběžné řízení vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 9 As 37/2014 ve věci totožného zásahu.

Ve věci není sporu o povaze uložení kauce podle zákona o silničním provozu, ani o tom, jakým způsobem se lze domáhat ochrany proti tomuto uložení. Těmto otázkám se Nejvyšší správní soud věnoval podrobně v rozsudcích z 15. 5. 2014, č. j. 9 As 37/2014 - 43 a z 27. 2. 2012, č. j. 4 Aps 9/2013 - 48. Oba rozsudky totožně konstatovaly, že výběr kauce podle § 125a zákona o silničním provozu nelze pojímat jako rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., a proto je třeba proti uložení kauce brojit žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením podle § 82 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud v rozsudku z 23. 11. 2011, č. j. 6 Aps 3/2011 - 63, rovněž vyslovil, že Policie České republiky jedná při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích podle § 124 odst. 1 a 9 zákona o silničním provozu jako správní orgán a nikoliv jako ozbrojený bezpečnostní sbor. Nejvyšší správní soud na uvedeném právním názoru opakovaně setrval, a to rovněž v rozsudku ze dne 15. 5. 2014,

pokračování

pod sp. zn. 9 As 37/2014, ve věci totožného zásahu proti stěžovateli, jenž je současně předmětem tohoto řízení.

Stěžovatel kasační stížností vytkl Městskému soudu v Praze to, že přestože stěžovatel v žalobě sám označil (a odůvodnil) jako žalovaného „*ministerstvo vnitra*“, městský soud *ex offio* zaměnil účastníka řízení na „*Krajské ředitelství policie Královehradeckého kraje*“ a věc postoupil Krajskému soudu v Hradci Králové, v jehož obvodu je sídlo tohoto správního orgánu.

Nejvyššímu správnímu soudu, jak již bylo výše uvedeno, je z rozhodovací činnosti známo, že stěžovatel pravděpodobně v zájmu procesní jistoty podal proti témuž zásahu žalobu podle § 82 s. ř. s. současně u Městského soudu v Praze (pro případ, že by žalovaným bylo ministerstvo vnitra jako správní orgán, u něhož je bezpečnostní sbor zřízen – jedná se nyní o řízení o kasační stížnosti, u městského soudu vedeno pod sp. zn. 8A 140/2013, po postoupení věci vedeno u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 30 A 32/2014) i u Krajského soudu v Hradci Králové (pro případ, že by žalovaným byla Policie České republiky jako správní orgán – u krajského soudu vedeno pod sp. zn. 30 A 66/2013).

O kasační stížnosti v posledně uvedeném případě rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem z 15. 5. 2014, č. j. 9 As 37/2014-43; Nejvyšší správní soud k námitkám stěžovatele, které se týkaly pasivní legitimace a místní příslušnosti krajského soudu, neshledal důvod odchýlit se od svých předchozích závěrů a setrval, resp. pro budoucí rozhodování krajského soudu odkázal právě na svůj rozsudek z 23. 11. 2011, č. j. 6 Aps 3/2011-63.

Z uvedeného vyplývá, že v projednávané věci určení žalovaného a tím spíše ani určení místní příslušnosti správního soudu není spornou otázkou. Vzhledem k závěru rozsudku Nejvyššího správního soudu z 23. 11. 2011, č. j. 6 Aps 3/2011-63, je zřejmé, že ve věci uvedeného zásahu je žalovaným Policie České republiky, která při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích jedná jako správní orgán, místně příslušným soudem je tedy Krajský soud v Hradci Králové podle sídla správního orgánu.

Stěžovatel však žalobu proti zásahu policisty podal k Městskému soudu v Praze proto, že sám za žalovaného správní orgán podle § 83 s. ř. s. považuje ministerstvo vnitra, které se dle jeho názoru dopustilo zásahu; stěžovatel na tomto postoji setrval též v kasační stížnosti.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu z 26. 6. 2014, č. j. 9 As 143/2014 – 34, vyplývá, že v případě zásahu ozbrojených sil, veřejného ozbrojeného sboru, ozbrojeného bezpečnostního sboru nebo jiného obdobného sboru (dále jen „*bezpečnostní sbor*“), který není správním orgánem, anebo příslušníkem takového sboru, je žalovaným správní orgán, který takový sbor řídí nebo jemuž je takový sbor podřízen, a případné nesprávné určení žalovaného v žalobě, jakožto správního orgánu, který takový sbor řídí nebo jemuž je sbor podřízen, je povinen soud korigovat a jako se žalovaným jednat se správním orgánem, který řídí ozbrojený sbor, který se měl zásahu fakticky dopustit. Tento postup tedy chrání

žalobce proti eventuálnímu zamítnutí žaloby pro nedostatek pasivní legitimace, coby nevyhnutelnému důsledku chybného označení žalovaného správního orgánu v případě napadaného zásahu bezpečnostního sboru.

Podle Nejvyššího správního soudu však nyní nelze pominout, že stěžovatel označení ministerstva vnitra jako žalovaného správního orgánu přesvědčivě odůvodnil, když např. v kasační stížnosti argumentoval právním názorem vysloveným v usnesení Nejvyššího správního soudu z 13. 2. 2014, č. j. Nad 45/2014 - 47, podle něhož v případě zásahové žaloby podle § 83 s. ř. s. určuje žalovaného vždy sám žalobce svým tvrzením.

Ačkoliv Městský soud v Praze postupoval tak, jak naznačuje pozdější rozsudek Nejvyššího správního soudu z 26. 6. 2014, č. j. 9 As 143/2014 - 34, a sám vyhodnotil, že žalovaným správním orgánem je Policie České republiky, Nejvyšší správní soud přesto takový postup za daných procesních okolností považuje za nesprávný. V nastalé procesní situaci, kdy jedna ze žalob stěžovatele (u Krajského soudu v Hradci Králové vedená pod sp. zn. 30 A 66/2013) proti témuž zásahu je již meritorně projednávána u věcně i místně příslušného soudu, není dle Nejvyššího správního soudu nezbytné, aby městský soud chránil práva stěžovatele a sám takto korigoval zjevnou vůli stěžovatele žalovat ministerstvo vnitra.

Ze všech uvedených důvodů Nejvyšší správní soud proto shledal kasační stížnost důvodnou, a proto usnesení městského soudu zrušil a věc tomuto soudu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s. in fine).

V novém řízení rozhodne městský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 13. srpna 2014

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu